# 1ο ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΞΕΝΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΤΟΥ ΕΠΙΠΥΡΑΓΟΥ **ΒΑΣΙΛΗ Γ. ΜΠΙΚΑ***

**Εισαγωγή**

Το καλοκαίρι του 2021 υπήρξε ένα από τα δυσκολότερα καλοκαίρια τόσο για την Ελλάδα όσο και για το Πυροσβεστικό Σώμα, εξαιτίας των πρωτόγνωρων καιρικών συνθηκών που είχαν σαν αποτέλεσμα την έναρξη χιλιάδων δασικών πυρκαγιών (1.071 ήταν οι ενάρξεις μόνο τον Αύγουστο).

Οι μεγάλες πυρκαγιές, με χαρακτηριστικότερες αυτές στην Αττική (Βαρυπόμπη & Βίλια) και στην Εύβοια, δοκίμασαν τις αντοχές της Χώρας και προκάλεσαν τη μεγαλύτερη κινητοποίηση στην ιστορία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.

Συνολικά, 22 Χώρες συνεισέφεραν στις προσπάθειες των Ελλήνων, αποδεικνύοντας έμπρακτα την Αλληλεγγύη (Solidarity) και Συναδελφικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε φορά που οι φυσικές καταστροφές πλήττουν ένα Κράτος Μέλος της και όχι μόνο.

Σε αυτή την πρωτόγνωρη και ακραία κατάσταση, χρησιμοποιήθηκαν ως Σύνδεσμοι στις ξένες αποστολές, Αξιωματικοί του Πυροσβεστικού Σώματος, άλλοι με περισσότερη εμπειρία (πιστοποιημένοι στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό) και άλλοι για πρώτη φορά, κατορθώνοντας να ανταπεξέλθουν στα καθήκοντά τους και να αποσπάσουν τα κολακευτικά σχόλια των συναδέλφων τους.

**Το Επιμορφωτικό Σεμινάριο**

Ένα από τα φετινά lessons learned του καλοκαιριού, εκτός των άλλων, ήταν η αδήριτη ανάγκη που προέκυψε για ενιαία επιμόρφωση όλων όσων θα απασχοληθούν εκ νέου, εάν και εφόσον απαιτηθεί, ως Σύνδεσμοι Αξιωματικοί σε ξένες αποστολές.

Επιπλέον, το πρόγραμμα προεγκατάστασης (pre-positioning) πυροσβεστών, πεζοπόρων και μηχανοκίνητων τμημάτων, από 6 Χώρες (Φιλανδία- Νορβηγία-Γαλλία-Γερμανία-Ρουμανία & Βουλγαρία) ήρθε να αναδείξει ακόμη πιο εμφατικά, την ανάγκη αυτής της εκπαίδευσης, καθώς και την δημιουργία μιας «δεξαμενής Αξιωματικών» που θα αξιοποιηθούν το καλοκαίρι του 2022.

Για το σκοπό αυτό, το χρονικό διάστημα 5-7 Απριλίου του 2022, πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (Κτίριο Φάρος), το 1ο Επιμορφωτικό Σεμινάριο για την εκπαίδευση των Αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος, που θα αναλάβουν το ρόλο του Συνδέσμου

Αξιωματικού Ξένων Αποστολών (Σ.Α.Ξ.Α.) έχοντας ως εμβληματική φράση: «Εάν αποτύχεις να σχεδιάσεις, σχεδιάζεις να αποτύχεις».

Το σεμινάριο διοργανώθηκε από κοινού με τη Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το Τμήμα Οργάνωσης και τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και την Πυροσβεστική Ακαδημία.

Δεκαπέντε εισηγητές από επτά (7) διαφορετικούς Φορείς και 4 Χώρες (Ελλάδα-Ρουμανία-Αυστρία-Γαλλία) εκπαίδευσαν 24 Έλληνες Αξιωματικούς, σε ένα πρόγραμμα που συμπεριλάμβανε:

- Την εισαγωγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό
- Την παρουσίαση των Σεμιναρίων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού
- Το Κοινό Σύστημα Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Έκτακτων Αναγκών (CECIS),
- Τις Καταχωρημένες Ελληνικές Μονάδες και τους εμπειρογνώμονες.
- Τον τρόπο, τα βήματα και τις πολιτικές και διαδικασίες Ενεργοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας
- Τον ρόλο του Emergency Response Coordination Center, το «199 των Βρυξελών»
- Τον ρόλο και τα «θέλω» της Μονάδας 2-AIR-OPS του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.
- Τα «θέλω» των ξένων αποστολών-ΡΟΥΜΑΝΙΑ (ποιες είναι οι «απαιτήσεις» αυτών που έρχονται; )
- Τα «θέλω» των ξένων αποστολών-ΓΑΛΛΙΑ
- Τα «θέλω» των ξένων αποστολών-ΑΥΣΤΡΙΑ
- Η λειτουργία του κινητού Επιχειρησιακού Κέντρου (Command Post) της ρουμάνικης αποστολής - Lessons learned από το καλοκαίρι του 2021 στη διάρκεια των δασικών πυρκαγιών
- Η διαχείριση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης & η Επικοινωνία (θεωρητική & πρακτική εκπαίδευση)
- Η προετοιμασία των Συναντήσεων (θεωρητική & πρακτική εκπαίδευση)
- Η ανάπτυξη της τακτικής Αντιμετώπισης των Δασικών Πυρκαγιών στην Ελλάδα
- Τα «μαθήματα» Lessons Learned από το Καλοκαίρι του 2021

Επιπλέον, παρουσιάστηκαν οι δύο εκδόσεις που έγιναν για τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση και όχι μόνο, και συγκεκριμένα:

- Το τρίγλωσσο (Ελληνικά-Αγγλικά & Γαλλικά) Φωτο-λεξικό Δασικών Πυρκαγιών και
- Ο ρόλος του Συνδέσμου Αξιωματικού στη διάρκεια υποδοχής ξένων αποστολών στην Ελλάδα, με τίτλο «Ενδεικτικές Οδηγίες Συμπεριφοράς».

Στο φωτολεξικό, παριστάνονται σε φωτογραφίες κρίσιμες-χρήσιμες πληροφορίες στην ελληνική – αγγλική και γαλλική γλώσσα. Απεικονίζονται οι βαθμοί που φέρουν οι Έλληνες πυροσβέστες στις στολές τους, τα υδρολογικά & υδρογραφικά στοιχεία, ο πυροσβεστικός εξοπλισμός, τα οχήματα, τα εναερία μέσα μέχρι τα μέρη και η ανάπτυξη μιας πυρκαγιάς.

Στον «Οδηγό Συμπεριφοράς», περιγράφονται γενικές οδηγίες, χρήσιμες για κάθε Σύνδεσμο Αξιωματικό, που θα τον βοηθήσουν να ανταπεξέλθει με μεγαλύτερη ευκολία στα καθήκοντα και τις απαιτήσεις της αποστολής του.

Την επίσημη έναρξη του Επιμορφωτικού Σεμιναρίου, έκανε ο κ. Στυλιανίδης, Υπουργός Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος εκτός των άλλων, επισήμανε την μεγάλη αξία του Σεμιναρίου σε συνδυασμό με το Project της προεγκατάστασης των Ξένων Δυνάμεων στην Ελλάδα, για το οποίο δήλωσε ότι «ήταν ένα κερδισμένο στοίχημα της Ελλάδας για την υποδειγματική υπο-

δοχή, συνεργασία και συντονισμό των ξένων δυνάμεων που συνέδραμαν στις δασικές επιχειρήσεις, το καλοκαίρι του 2021, στο πλαίσιο της μεγαλύτερης κινητοποίησης στα χρονικά του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού».

**Συνδυάζοντας θεωρία και πράξη**

Στον καινοτόμο σχεδιασμό του Προγράμματος εκπαίδευσης, εκτός του θεωρητικού επιπέδου που έπρεπε να αποκτήσουν οι πιστοποιημένοι Σύνδεσμοι Αξιωματικοί, συμπεριλήφθηκε και πρακτική εξάσκηση στην ενότητα της διαχείρισης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Συγκεκριμένα, δύο από τους συμμετέχοντες απαιτήθηκε να δώσουν συνέντευξη σε δημοσιογράφο ενώ κάποιοι άλλοι, σε παιχνίδι ρόλων παρίσταναν τους δημοσιογράφους και τους συνεντευξιαζόμενους και στο τέλος όλοι μαζί, είδαν και σχολίασαν τη μαγνητοσκοπημένη συνέντευξη στο βίντεο.

Επιπλέον, το πρόγραμμα σχεδιάστηκε έτσι ώστε οι εισηγητές μέσω παρουσιάσεων να αναπτύσσουν τη θεματολογία τους, ενώ τα παιχνίδια ρόλων ήρθαν να συμπληρώσουν το επιθυμητό επίπεδο απόκτησης της προσφερόμενης γνώσης.

Ακόμη και για τους εισηγητές που έκαναν τις παρουσιάσεις τους μέσω τηλεδιάσκεψης, υπήρξε η δυνατότητα της αλληλεπίδρασης με τους συμμετέχοντες, μέσω των τεχνικών δυνατοτήτων που προσφέρει το αμφιθέατρο ευρωπαϊκών προδιαγραφών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Με το πέρας του εκπαιδευτικού τριημέρου, οι συμμετέχοντες απέκτησαν πλέον γνώση και έλυσαν απορίες όπως:

Τι είναι Ευρωπαϊκός Μηχανισμός, RescEu, E.R.C.C.;

Πώς εκπαιδεύεται κανείς στο Μηχανισμό;

Πως ενεργοποιείται ο Μηχανισμός;

Ποια είναι η διαδικασία εισόδου ξένων δυνάμεων για παροχή βοήθειας στην Ελλάδα;

Ποιος ζητά τη βοήθεια και ποιος την αποδέχεται;

Πως εμπλέκεται το ΕΣΚΕΔΙΚ στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό;

Ποιος είναι ο ρόλος του Συνδέσμου Αξιωματικού;

Τι θέλουν οι εισερχόμενες δυνάμεις από τον Σύνδεσμο Αξιωματικό;

Πως λειτουργεί ένα Κινητό Επιχειρησιακό Κέντρο (Command Post);

Ποια είναι η διαχείριση των Media, πως γίνεται η εμφάνιση στην κάμερα, τι ζητήματα αναλύονται;

Πως γίνεται η προετοιμασία των συναντήσεων, ποια η αξία τους και πώς προετοιμάζεται κανείς για να συμμετάσχει σε αυτές;

Την τελευταία ημέρα των εξετάσεων, οι εκπαιδευόμενοι υποβλήθηκαν σε γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, στην αγγλική γλώσσα, προκειμένου να αποκτήσουν το πιστοποιητικό ή τη βεβαίωση συμμετοχής τους.

Συνολικά εκπαιδεύτηκαν 24 Αξιωματικοί εκ των οποίων οι 20, συμμετείχαν σε επιχειρήσεις του καλοκαιριού του 2021 με την άτυπη ιδιότητα του Συνδέσμου και οι υπόλοιποι, ήταν αξιωματικοί πού έχουν συμμετάσχει σε κάποιο από τα σεμινάρια του Μηχανισμού.

Στα μέσα του Μαΐου (11-13) πραγματοποιήθηκε η ίδια εκπαίδευση στους συναδέλφους Αξιωματικούς από όλες τις Περιφέρειες της Χώρας, προκειμένου να αυξηθούν οι Σύνδεσμοι και να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις της αποστολής τους, με δεδομένη την προεγκατάσταση των ξένων δυνάμεων το καλοκαίρι του 2022.

Κατά την αποφοίτησή τους, όλοι οι συμμετέχοντες παρέλαβαν από τα χέρια των κ.κ. Παπαγεωργίου Βασίλειο (Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας) και τον Αντιστράτηγο ΠΣ Πουρναρά Γεώργιο, το σάκο και το γιλέκο του Συνδέσμου Αξιωματικού που θα φέρουν στη διάρκεια των αποστολών τους, τα καρτελάκια με την ιδιότητά τους, το τρίγλωσσο φωτολεξικό δασικών όρων και τον οδηγό «Ενδεικτικές Οδηγίες Συμπεριφοράς», προς υποστήριξη και ενίσχυση του έργου τους.

**Αντί επιλόγου**

Η κινητοποίηση στη διάρκεια των δασικών πυρκαγιών του καλοκαιριού του 2021, ήταν μοναδική και πρωτόγνωρη στην ιστορία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού.

Συνολικά, συνεισέφεραν πολύτιμη βοήθεια στις υπεράνθρωπες προσπάθειες των Ελλήνων πυροσβεστών, 1523 συνάδελφοί τους από 22 Χώρες, με 277 οχήματα και 24 εναέρια μέσα. Για τον καλύτερο συντονισμό τους, αξιοποιήθηκαν 84 Σύνδεσμοι Αξιωματικοί προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα στις επιχειρήσεις.

Ο πυρήνας του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού, ανέκαθεν ήταν η αλληλεγγύη και συναδελφικότητα μεταξύ των Χωρών που συμμετέχουν σε αυτόν και όχι μόνο. Η Ελλάδα, αποτελεί μία από τις σημαντικές Χώρες του Μηχανισμού και συμμετέχει εμπράκτως σε αυτόν, τόσο μέσω των 9 μονάδων (Module) που διαθέτει όσο και μέσω του RescEu. Μάλιστα το ζεύγος αυτό του RescEu {(Canadair CL-415 (#2044 & #2052)}, συνέδραμε τον Ιούλιο του 2021, τόσο στις πυρκαγιές της Κύπρου (3-5/7/21 με 12 ρίψεις) όσο και σε αυτές της Σαρδηνίας (25-29/7/21 με 75 ρίψεις).
Με αυτά τα δεδομένα, μόνο τυχαία δεν ήταν η αποστροφή του λόγου του κ. Ionut HOMEAG (Team Leader - ERCC Operations), στη διάρκεια της παρουσίασής του ότι: **"Greece is a main Contributor of European Mechanism...".**
**«Η Ελλάδα έχει σημαντική συνεισφορά στον Μηχανισμό καθώς έχει δεχθεί βοήθεια 16 φορές και έχει δώσει 45».**

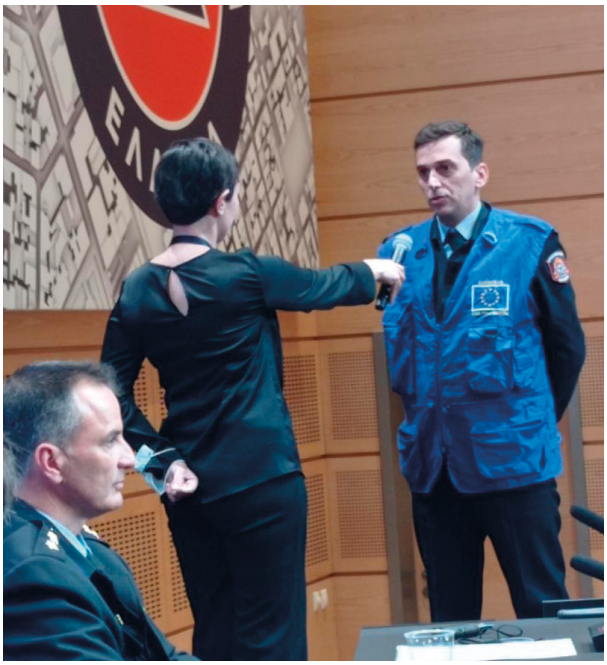

**Ο Επιπυραγός Βασίλης Μπίκας είναι Περιβαλλοντολόγος - M.Sc. Ωκεανογράφος, Πιστοποιημένος Αξιωματικός στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό*

## ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. «Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Τεύχος Νο 135 Πυροσβεστικής Επιθεώρησης σελ. 16-20 και τεύχη Νο 121 (σελ. 22-27), Νο 122 (σελ. 28-33), Νο 123 (σελ. 26-31)
2. Βλέπε σχετικούς πίνακες ημερών Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου
3. Οι πυροσβέστες (Μονάδες του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού με οχήματα ή πεζοπόρα τμήματα) που θα προεγκατασταθούν το καλοκαίρι του 2022, προληπτικά στην Ελλάδα, προέρχονται από τις ακόλουθες Χώρες: Ρουμανία (Ιούλιος 2022-με έδρα την Αττική), Βουλγαρία (Ιούλιος 2022-με έδρα την Λάρισα), Γερμανία (Ιούλιος 2022-με έδρα την Τρίπολη), Φιλανδία & Νορβηγία (Αύγουστος 2022-με έδρα την Τρίπολη) και Γαλλία (Αύγουστος 2022, με έδρα την Αττική)
4. Το υλικό δόθηκε στους Συνδέσμους Αξιωματικούς, ήταν ευγενική χορηγία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
5. «Μονάδες Πολιτικής Προστασίας – MODULES», Τεύχος Νο 135 Πυροσβεστικής Επιθεώρησης σελ. 16-20
6. «Από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας στο νεοσύστατο "ρεζερβουάρ βοηθείας" RescEU». Τεύχος Νο 199 Πυροσβεστικής Επιθεώρησης σελ. 22-28